

E L Ő T E R J E S Z T É S
Újbarok Községi Önkormányzat Képviselő-testülete
2025. június 16-i rendes ülésének
6. napirendi pontjához

Tárgy: Tájékoztató Könyvtárellátási Szolgáltatási Rendszerben végzett 2024. évi tevékenységről

Tisztelt Képviselő-testület!

A muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Közműv.tv.) 64. § (1) bekezdése szerint „A települési könyvtári ellátás biztosítása a települési önkormányzatok kötelező feladata.”

A Közműv.tv. 64. § (2) bekezdése szerint a könyvtári ellátásra vonatkozó kötelező feladatot a községi és a városi önkormányzat nyilvános könyvtár fenntartásával vagy a vármegyei hatókörű városi könyvtár szolgáltatásainak igénybevételeével teljesíti.

A Közműv.tv. 66. §-a szerint a vármegyei hatókörű városi könyvtár a vármegye egész területére vonatkozóan állami feladatként működteti a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszert, szervezi a könyvtári, információs és közösségi helyek részvételét a kulturális alapellátás kiterjesztésében, megállapodás alapján biztosítja a települési önkormányzatok számára a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer működéséről szóló miniszteri rendeletben meghatározott feladatainak ellátását a 64. § (3) bekezdése szerinti könyvtári, információs és közösségi helyen.

Önkormányzatunk a 2012. december 17-én kelt, 2013. január 1. napjától hatályos szerződés alapján veszi igénybe a Vörösmarty Mihály Könyvtár szolgáltatásait (1. melléklet).

A Vörösmarty Mihály Könyvtár nevében Horváth Adrienn igazgató 2025. május 28-án kelt levele mellékleteként megküldte az Újbarok községben a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer keretében végzett 2024. évi tevékenységről szóló beszámolót, amelyet az előterjesztéshez mellékelek (2. melléklet).

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a beszámolót megvitatni és a határozati javaslatot támogatni szíveskedjen.

A határozati javaslat elfogadásához egyszerű többség szükséges, melyhez – figyelemmel az Mötv. 47. § (2) bekezdésére – a jelen levő önkormányzati képviselők több mint a felének igen szavazata szükséges.

Újbarok, 2025. június „13...”

Schnobl Ferenc
polgármester

HATÁROZATI JAVASLAT

**Újbarok Községi Önkormányzat Képviselő-testületének
.../2025. (.....) határozata
a Vörösmarty Mihály Könyvtár Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszerről szóló
2024. évi beszámolójának elfogadásáról**

Újbarok Községi Önkormányzat Képviselő-testülete a Vörösmarty Mihály Könyvtár Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszerről szóló 2024. évi beszámolóját elfogadja.

Határidő: azonnal

Felelős: Schnobl Ferenc polgármester

Megállapodás könyvtárellátási szolgáltatás nyújtására

A települési könyvtári ellátás biztosítása a települési önkormányzat kötelező feladata. *A 2012. évi CLII. törvénnyel módosított, a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény* (a továbbiakban Kultv.) így rendelkezik:

„64. § (1) A települési könyvtári ellátás biztosítása a települési önkormányzatok kötelező feladata.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott feladatot a községi és a városi önkormányzat

a) nyilvános könyvtár fenntartásával vagy

b) *a megyei könyvtár szolgáltatásainak igénybevételével teljesíti.*

(3) A (2) bekezdés b) pontja esetén a települési önkormányzat megállapodást köt a megyei könyvtárral, és az igénybe vett szolgáltatások fogadására alkalmas könyvtári, információs és közösségi hely elnevezésű könyvtári szolgáltató helyet működtet.”

A Kultv. 64.§ (3) bekezdésében foglalt rendelkezéseknek megfelelően a jelen Megállapodás létrejötti egyrészt **Újbarok Község Önkormányzata** a továbbiakban: **Önkormányzat** (2066 Újbarok, Fő u. 33. képviseli: Schnobl Ferenc polgármester),

másrészt a **Vörösmarty Mihály Megyei Könyvtár** a továbbiakban: **Megyei Könyvtár** (8000 Székesfehérvár, Bartók Béla tér 1., képviseli: Magony Imre mb. igazgató)

között a mai napon az alábbi feltételek mellett:

1. Az 1997. évi CXL. törvény 64.§ (2) b) pontjában foglaltak szerint Újbarok település nyilvános könyvtári ellátása érdekében az Önkormányzat a Megyei Könyvtár szolgáltatásait igénybe veszi.
2. Az Önkormányzat által biztosított könyvtári szolgáltató hely címe: 2066 Újbarok, Fő u. 33. (a továbbiakban: könyvtári szolgáltató hely)
3. A jelen megállapodásban rögzített szolgáltatás szakmai tartalmát a mindenkor szakmai jogszabályok határozzák meg.
4. A Megyei Könyvtár a következő szolgáltatások nyújtására vállal kötelezettséget az Önkormányzat által biztosított könyvtári szolgáltató helyen:

4.1 Dokumentumszolgáltatás

- 4.1.1 Rendszeresen gyarapítja a szolgáltató hely könyvtári állományát a központi költségvetés kistélepülési könyvtári támogatása terhére, az Önkormányzat által kijelölt szolgáltatást végző személy közreműködésével.
- 4.1.2 Negyedévente az új dokumentumokból elektronikus ajánló listát állít össze, amelyen a szolgáltatást végző személy jelöli a beszerzésre javasolt dokumentumokat.
- 4.1.3 A lehetőségeket figyelembe véve beszerzi és feldolgozza a szolgáltatást végző személytől indokolt esetben érkező egyedi gyarapítási igényeket.

- 4.1.4 A szolgáltató hely letéti állományát egységesen nyilvántartásba veszi számítógépes adatbázisában. Az új dokumentumokat a könyvtári használatra előkészítve, felszerelve (raktári jelzet, vonalkód) negyedévenként kiszállítja a szolgáltató helyre. Gondoskodik a csere lebonyolításáról, a letétek lelőhelyének frissítéséről, adminisztrációjáról.
- 4.1.5 Biztosítja az Országos Dokumentumellátási Rendszer (ODR) szolgáltatásainak igénybe vételi lehetőségét, könyvtárközi kölcsönzés útján teljesíti a használók kéréseit, ha a helyben lévő gyűjteményben nem található meg a kért könyvtári dokumentum vagy információ.

4.2 Információszoolgáltatás és számítógépes szolgáltatás

- 4.2.1 Információt nyújt az Interneten elérhető webes katalógusban a szolgáltató hely letéti állományáról.
- 4.2.2 Biztosítja a megyei könyvtár állományát feltáró adatbázis használatának lehetőségét.
- 4.2.3 Továbbítja az országos könyvtári rendszer és az ODR szolgáltatásairól szóló információkat a szolgáltató helyre.
- 4.2.4 Közreműködik az egyedi információk iránti kérések teljesítésében.
- 4.2.5 Segíti az Európai Unió információinak szolgáltatását elektronikus és nyomtatott formában egyaránt.
- 4.2.6 Szerverén tárhelyet biztosít a szolgáltató hely könyvtári állomány-nyilvántartásának és az olvasói nyilvántartás adatainak.

4.3 Közösségi szolgáltatások

- 4.3.1 A megyei gyermek- és felnőtt könyvtári rendezvényekbe bevonja a szolgáltató hely használóit.
- 4.3.2 Igény esetén segíti a helyi programok szervezését.
- 4.3.3 Elősegíti az olvasásnépszerűsítő programokhoz való csatlakozást.

4.4 Képzés, továbbképzés

- 4.4.1 Továbbképzési, betanulási lehetőséget biztosít a szolgáltató helyen foglalkoztatott könyvtári dolgozónak.
- 4.4.2 Szakmai segítséget nyújt a szolgáltatást végző személy munkájához.
- 4.4.3 Szakmai tanácsadással segíti a könyvtári szolgáltató hely szolgáltatásainak kialakítását, bővítését.
- 4.4.4 Szakmai tanácsadást nyújt a könyvtári szolgáltató hely egységes arculatának kialakításához.

5. Az Önkormányzat vállalja

- 5.1 Az önkormányzat ellátja a lakosság nyilvános könyvtári ellátásának kötelező feladatából eredő teendőket.
- 5.2 Működteti a könyvtári szolgáltató helyet.
- 5.3 Gondoskodik a helyiség(ek) fűtéséről, világításáról, takarításáról, az állomány és a berendezések biztosításáról.
- 5.4 Költségvetésében gondoskodik a könyvtári szolgáltató hely helyiségének (helyiségeinek) működési feltételeiről.
- 5.5 Költségvetésében gondoskodik a szolgáltató helyen foglalkoztatott könyvtári dolgozó illetményéről.

- 5.6 Az elektronikus információszolgáltatások igénybe vételéhez szélessávú internet szolgáltatást biztosít.
- 5.7 Gondoskodik a rendszeres, a felhasználók többsége számára megfelelő időpontban történő nyitva tartásról minimum heti 6 órában.
- 5.8 A könyvtári szolgáltatások közvetítésére alkalmas személyt foglalkoztat, munkaköri leírását a szolgáltató könyvtár közreműködésével, annak egyetértésével adja ki a dolgozónak.
- 5.9 A lakosságnak térítésmentesen biztosítja a könyvtári alapszolgáltatásokat.
- 5.10 A szolgáltató helyen foglalkoztatott könyvtári dolgozó személyének változása esetén értesíti a Megyei Könyvtárat.

6. A könyvtári szolgáltatást végző személy feladatai

- 6.1 Biztosítja a könyvtári szolgáltató hely nyitva tartását.
- 6.2 Ellátja a könyvtári szolgáltatásokkal kapcsolatos tennivalókat.
- 6.3 Ajánlja a használóknak a különböző könyvtári, könyvtárközi információ- és dokumentumszolgáltatásokat.
- 6.4 Rendezvényeket szervez.
- 6.5 Részt vesz az állománygyarapításban a szolgáltató könyvtár ajánló listájának megadott határidőre való kitöltésével, visszaküldésével. A letéti állomány apasztását engedélyeztetli a szolgáltató könyvtárral.
- 6.6 A tervszerű állománygyarapítás érdekében rendszeresen figyelemmel kíséri az olvasói igényeket, jelzi azt a szolgáltató könyvtárnak.
- 6.7 A könyvtár forgalmi adatairól, programjairól Munkanaplót vezet.
- 6.8 Éves statisztikai jelentést és beszámolót készít.
- 6.9 Felelős a könyvtári szolgáltató hely rendben tartásáért, az állomány raktári rendjének naprakész fenntartásáért.
- 6.10 Részt vesz a szolgáltató könyvtár által szervezett munkaértékeléseken, továbbképzéseken.

7. Egyéb rendelkezések

- 7.1 A Megyei Könyvtár a megállapodásban vállalt szolgáltatásait a központi költségvetés önkormányzati fejezetében nevesített, „Megyei könyvtár kistérségi könyvtári és közművelődési célú kiegészítő támogatása” előirányzat terhére és saját erőforrásaiból biztosítja.
- 7.2 A Megyei Könyvtár megállapodást köthet városi könyvtárral a fenti könyvtárellátási szolgáltatások nyújtásában való közreműködésre. A városi könyvtárral kötött megállapodás nem érinti a Megyei Könyvtár a Megállapodás keretében rögzített felelősségét.
- 7.3 A Megyei Könyvtár a tárgyévet követő február 28-ig írásban tájékoztatja az Önkormányzatot a jelen Megállapodásban foglaltak megvalósulásáról, a szolgáltató hely tevékenységéről.

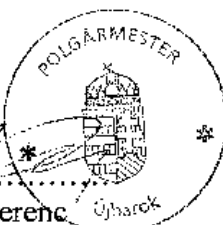
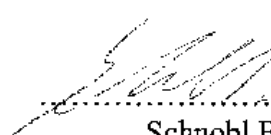
8. A megállapodás hatálybalépésének és felmondásának szabályai

- 8.1 A Megállapodás 2013. január 1-jén lép hatályba és határozatlan időre szól.
- 8.2 Az Önkormányzat a jelen Megállapodást a naptári év végére mondhatja fel. Erre irányuló szándékát 3 hónappal korábban, indokolási kötelezettség mellett köteles jelezni a Megyei Könyvtár igazgatójának.

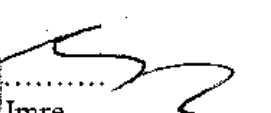
- 8.3 A Megyei Könyvtár és az Önkormányzat kinyilvánítja, hogy a működtetés során tapasztalt problémákat, a súlyos szerződésszegéseket is elsősorban egyeztetéssel kezelik. Az egyeztetésről jegyzőkönyvet vesznek fel, csak az egyeztetések eredménytelensége esetén folyamodnak a Megállapodásban vállalt kötelezettségek vagy azok egy részének szüneteltetéséhez.
- 8.4 A szerződésszegésből eredő károkért való felelősség megállapítása, a kártérítés mértékének meghatározása kapcsán a felek a jelen megállapodásban nem szabályozott esetekben a Ptk. szerint járnak el. A szerződés megszűnik a szerződő felek közös megegyezéssel történő megállapodásával.

A felek a Megállapodást a szükséges egyeztetések lefolytatása után, mint akaratukkal egyezőt jóváhagyólag aláírják.

Székesfehérvár, 2012. december 17.

Schnobl Ferenc
polgármester
Újbarok Község Önkormányzata
képviselőjében

Magonv Imre
mb. igazgató
a Megyei Könyvtár
képviselőjében

VÖRÖSMARTY
MIHÁLY
KÖNYVTÁR

KÖZPONTI
KÖNYVTÁR

Polgármesteri Hivatal
Újbarok
Fő u. 33.
2066

SZÁRI KÖZÖS ÖNKORMÁNYZATI HIVATAL			
Érk.: 2025 JUN 04	Szám: 01593		
Ért.:	Szám:		
Üt.:	Mell.:		

Székesfehérvár, 2025.05.28.

Ikt.szám: KSKD/113-1/2025

Előadó:

Mell: Tájékoztató

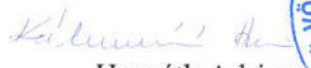
Tárgy: 2024. évi könyvtári beszámoló

Tisztelt Polgármester Úr!
Tisztelt Schnobl Ferenc!

Csatolva küldöm a *Tájékoztató a Vörösmarty Mihály Könyvtár által a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszerben végzett tevékenységről és az Újbarok Könyvtári, Információs és Községi Hely 2024. évi szakmai működéséről* című dokumentációt.

Székesfehérvár, 2025. május 28.

Köszönettel és üdvözlettel:

Horváth Adrienn
igazgató

Vörösmarty Mihály Könyvtár

Tájékoztató

a Vörösmarty Mihály Könyvtár által
a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszerben
végzett tevékenységről
és
Újbarok Könyvtári, Információs és Közösségi
Hely
2024. évi szakmai működéséről

HORVÁTH ADRIENN
VÖRÖSMARTY MIHÁLY KÖNYVTÁR
igazgató

Tartalomjegyzék

1.	Helyzetkép a Fejér vármegyei kistelepülési ellátásról.....	3
1.1.	A KSZR működési alapelveinek való megfelelés, a kistelepülési könyvtári ellátás megszervezése.....	3
1.2.	Fejér vármegye KSZR településeinek könyvtárellátási helyzete számokban	4
1.3.	Könyvtárhasználat a szolgáltatóhelyeken.....	5
1.4.	Humán erőforrás	8
1.5.	Szakmai képzés, továbbképzés.....	10
Újbarok	Könyvtári, Információs és Községi Hely szakmai működésének bemutatása	12
1.6.	Főbb statisztikai adatok	12
1.7.	Állománymenedzsment	13
1.8.	Dokumentum- és információszolgáltatás	13
1.9.	Községi szolgáltatások	13
1.10.	Eszközbeszerzés	14
1.11.	Kommunikáció	14
1.12.	Szakmai képzés, továbbképzés.....	14
2.	Fejlesztendő területek	14
3.	Melléklet: Bibliográfia a 2024-ben Újbarok megjelent cikkek adataival	16

1. Helyzetkép a Fejér vármegyei kistélepülési ellátásról

1.1. A KSZR működési alapelveinek való megfelelés, a kistélepülési könyvtári ellátás megszervezése

A Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer működtetése – állami költségvetési támogatással – a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer működéséről szóló 39/2013. (V. 31.) EMMI rendelet előírásai alapján történik. Fejér vármegye 2024-ben 419 490 fős lakosságának 35,8 %-a (150 321 fő) a KSZR rendszerében részesült nyilvános könyvtári szolgáltatásban.

A Gyűjteményszervezési és megyei szolgáltatási osztály két csoportjában: a Könyvtárellátási és módszertani csoportban, illetve az Állományalakítási és feldolgozó csoportban 2024-ben is történt személyi változás az év folyamán. A Könyvtárellátási és módszertani csoport létszáma csökkent, így az egy főre jutó feladatok bővültek, átszerveződtek. Az ellátó / szolgáltató könyvtár szervezeti átalakulása folyamatban van, a KSZR ellátás más szemléletű, gyakorlati, a vármegyei hatókörű városi könyvtár jó gyakorlatait átadó, több szakmai, személyes kapcsolattartás megvalósítását tűzte ki célul.

Fejér vármegyében 108 településből a szerződött települések száma nem változott az előző évhez képest, továbbra is 82 településsel volt megállapodásunk, ez a vármegye településeinek 76 %-a.

Aba, Alap, Alcsútdoboz, Alsószentiván, Bakonycsérnye, Bakonykúti, Balinka, Baracs, Baracska, Beloiannis, Besnyő, Bodajk, Bodmér, Cece, Csabdi, Csákberény, Csór, Csókakő, Csősz, Daruszentmiklós, Előszállás, Fehérvárcsurgó, Felcsút, Füle, Gánt, Gyúró, Hantos, Igar, Iszkaszentgyörgy, Isztimér, Jenő, Kajászó, Kápolnásnyék, Kincsesbánya, Kisapostag, Kőszárhegy, Kulcs, Lajoskomárom, Lovasberény, Magyaralmás, Mány, Mátyásdomb, Mezőfalva, Mezőkomárom, Moha, Nadap, Nádasdladány, Nagykarácsony, Nagylók, Nagyveleg, Óbarok, Pákozd, Pátka, Pázmánd, Pusztavám, Ráckeresztúr, Sáregres, Sárkeresztes, Sárkeresztúr, Sárkeszi, Sárosd, Sárszentágota, Sárszentmihály, Soponya, Söréd, Sukoró, Szabadbattyán, Szabadegyháza, Szabadhídvég, Szár, Tabajd, Tác, Tordas, Újbarok, Úrhida, Vajta, Vál, Vereb, Vértesacs, Vértesboglár, Zámoly, Zichyújfalu.

A szerződött településeken továbbra is nagy fluktuáció volt jellemző a humánerőforrás terén. Vannak települések, ahol továbbra sem sikerült kollégát alkalmazni, így a szolgáltatás szünetelt: Kajászó, Sárkeszi, Sárosd, Zichyújfalu.

Seregélyes 83. településként kötött KSZR megállapodást intézményünkkel, 2025 januártól így új szolgáltató helyet köszönhetünk a vármegyei ellátásban.

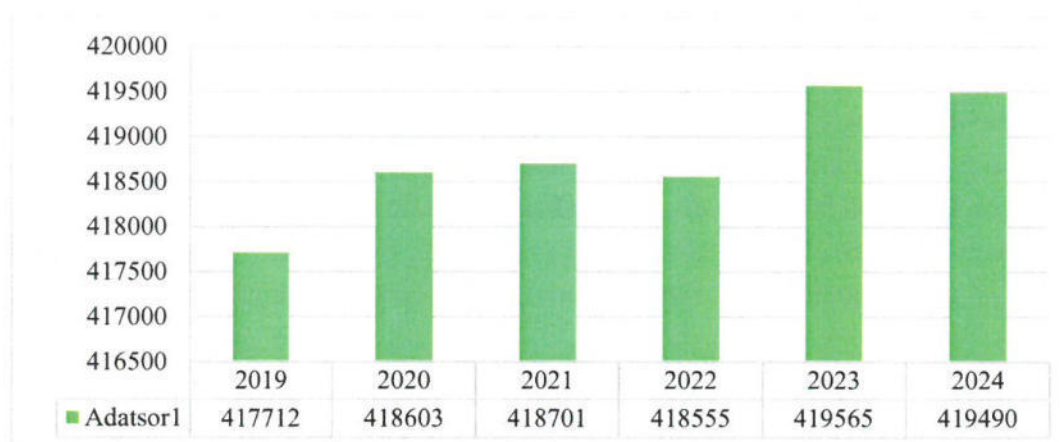
A szolgáltató helyek működési feltételeit és a szolgáltatások szakmai színvonalát az év során folyamatosan figyelemmel kísértük. Év elején a kulturális statisztikai jelentések begyűjtése, ellenőrzése, majd a beszámolók munkatervek készítése (minisztériumi, önkormányzati), az éves képzési, rendezvénytervek összeállítása történt. A csoport létszám csökkenése miatt a helyszíni munkák lecsökkentek, de a kapcsolattartás folyamatos volt – a kéréseknek, segítségnyújtásnak eleget tettünk. Kapcsolódtunk országos felhívásokhoz, pályázatokhoz, az eredményekről tájékoztattuk a kollégákat.

KSZR-díjjal jutalmaztuk a tárgyévben legkiemelkedőbb munkát végző kollégát: 2024-ben Bakonykúti, Könyvtári Információs és Közösségi Hely dolgozója nyerte el. Fontosnak tartjuk a munka értékelését, a visszajelzéseket, ennek megerősítésére Filmszalag-díjat – adtunk át első

alkalommal, szintén hagyományteremtő céllal – a Könyvtár Mozi szolgáltatás 2024. évi legkiemelkedőbb képviselőjének, Vál Könyvtári, Információs és Közösségi Hely kolléganőjének.

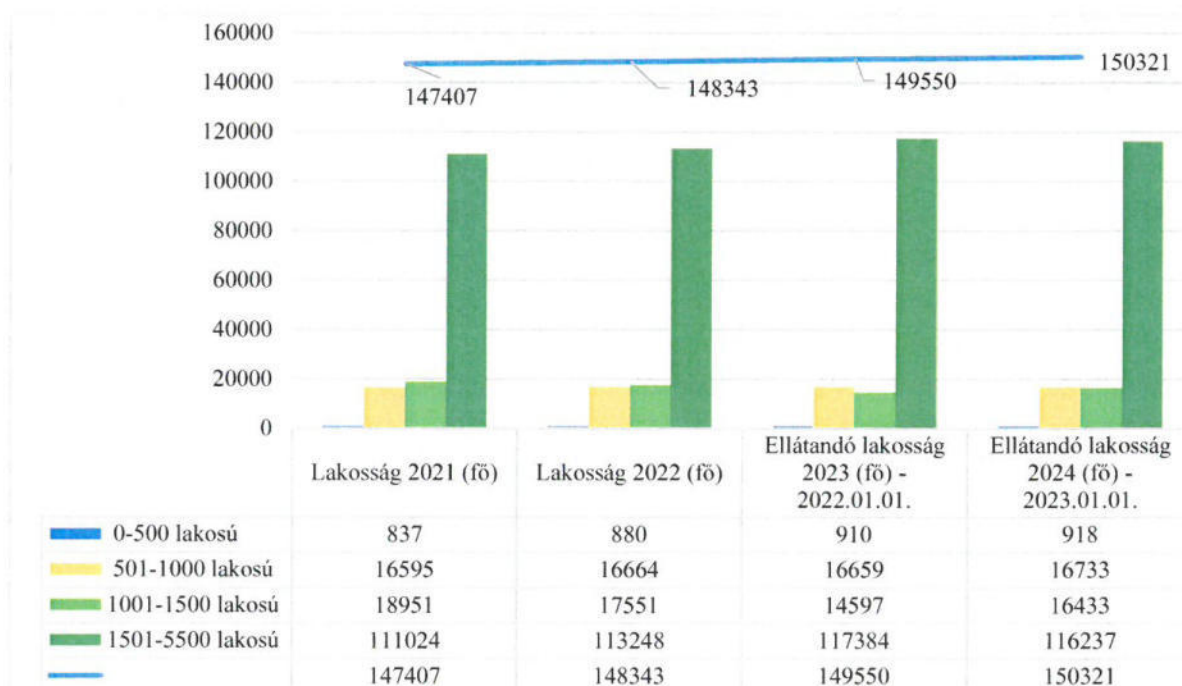
1.2. Fejér vármegye KSZR településeinek könyvtárellátási helyzete számokban

A vármegye lakosságszámát minimális csökkenés jellemezte 2024-ben. Tárgyévben 26 NYKJ-en lévő települési könyvtár, és 82 szolgáltatóhely biztosította a nyilvános könyvtári ellátást.

1. ábra Fejér vármegye lakónépessége¹

A KSZR-hez csatlakozott települések lakónépessége növekvő tendenciát mutat. A csatlakozó települések könyvtárainak száma nem változott, de a lakosságcategória tekintetében egy településsel csökkent az 1001–1500, míg eggyel nőtt az 1501–5500 kategória. Az 1501–5500 kategóriában az ellátandó szolgáltatóhelyek lakosságának 77,33 %-a él.

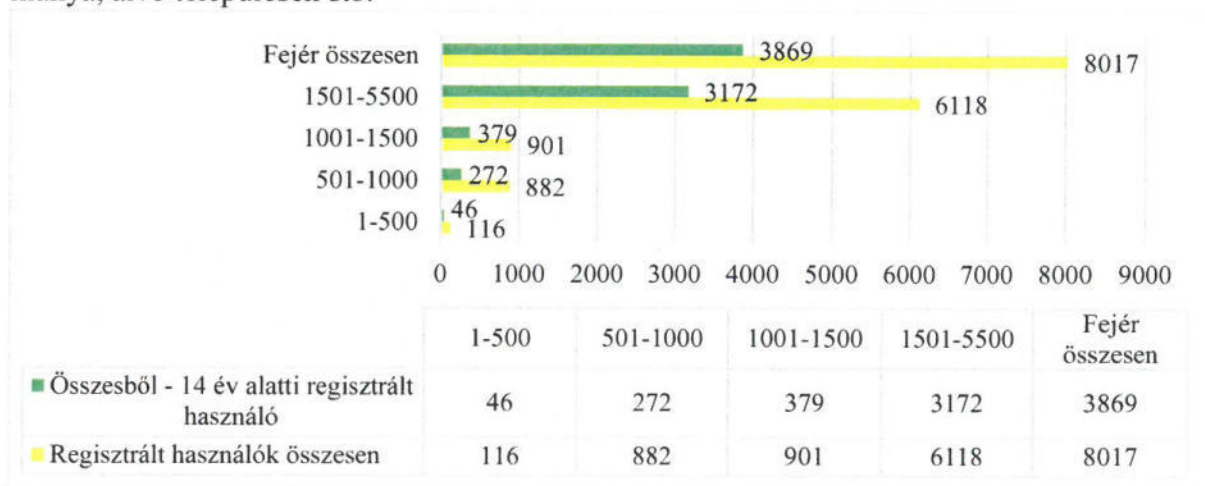
2. ábra Fejér vármegyei KSZR települések lakosság számának alakulása

¹ Központi Statisztikai Hivatal A lakónépesség nem, vármegye és régió szerint, január 1.*
https://www.ksh.hu/stadat_files/nep/hu/nep0034.html (Letöltve:2025.03.17.)

2024		Könyvtárak száma (db)	Lakosság szám összesen (fő)
Könyvtárellátási szolgáltató helyek	Megyei hatókörű városi könyvtár KSZR szolgáltató helyeinek száma összesen 0–500 lakosú településen	3	918
	Megyei hatókörű városi könyvtár KSZR szolgáltató helyeinek száma összesen 501–1000 lakosú településen	21	16 733
	Megyei hatókörű városi könyvtár KSZR szolgáltató helyeinek száma összesen 1001–1500 lakosú településen	13	16 433
	Megyei hatókörű városi könyvtár KSZR szolgáltató helyeinek száma összesen 1501–5500 lakosú településen	45	116 237
Összesen		82	150 321
Nemzetiségi könyvtárat fenntartó nemzetiségi önkormányzattal kötött megállapodás alapján ²		1	1 125
A települési közkönyvtári és iskolai könyvtári feladatokat együttesen ellátó szolgáltató helyek száma ³		3	5 385
Ebből: megkötött megállapodások száma		1	1 125

1.3. Könyvtárhasználat a szolgáltatóhelyeken

A regisztrált olvasók száma 786 fővel, a 14 éven aluli olvasók száma 1 296 fővel emelkedett az előző évhez képest. A 82 település átlagában 15,8 fő / település növekedést jelent. A 14 év alatti regisztrált használók 48,26% -a az összes beiratkozottnak. 2023-ban jelentős csökkenést mutatott ez az adat, célunk ennek növelése sikerült 2024-ben, de még mindig nem érte el a 2022-es értéket. A településeken más-más okra vezethető vissza ez a csökkenés, oktatási, nevelési intézmények hiánya, alvó települések stb.

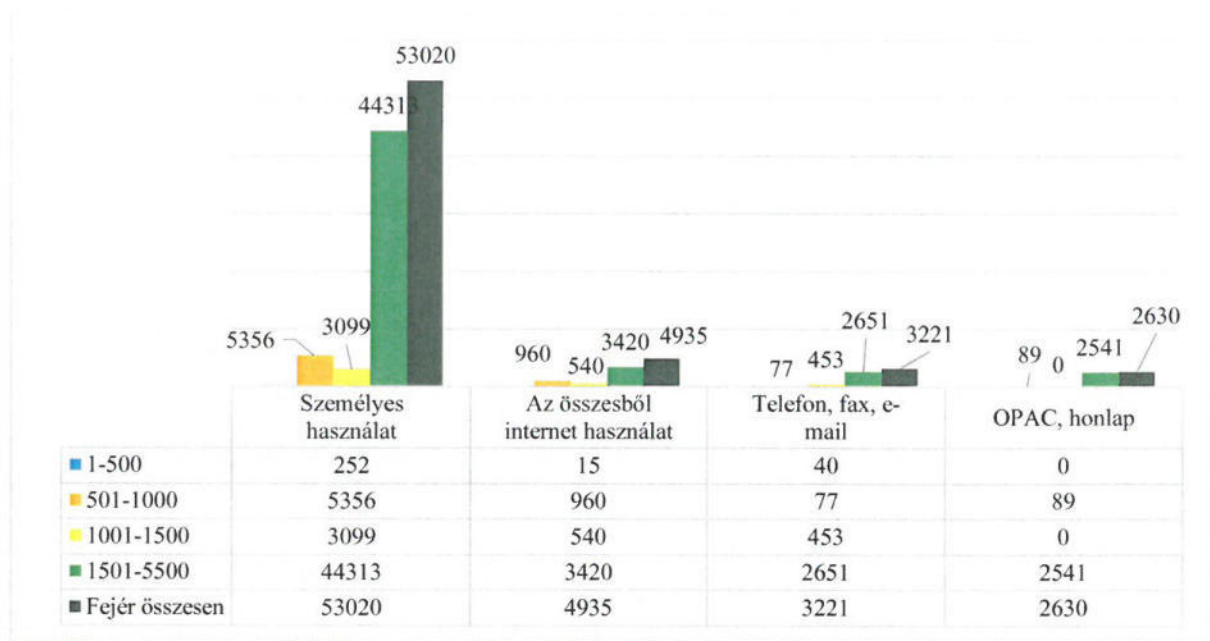

3. ábra A regisztrált használók számának alakulása 2024

² Beloianisz Görög Nemzetiségi Önkormányzata

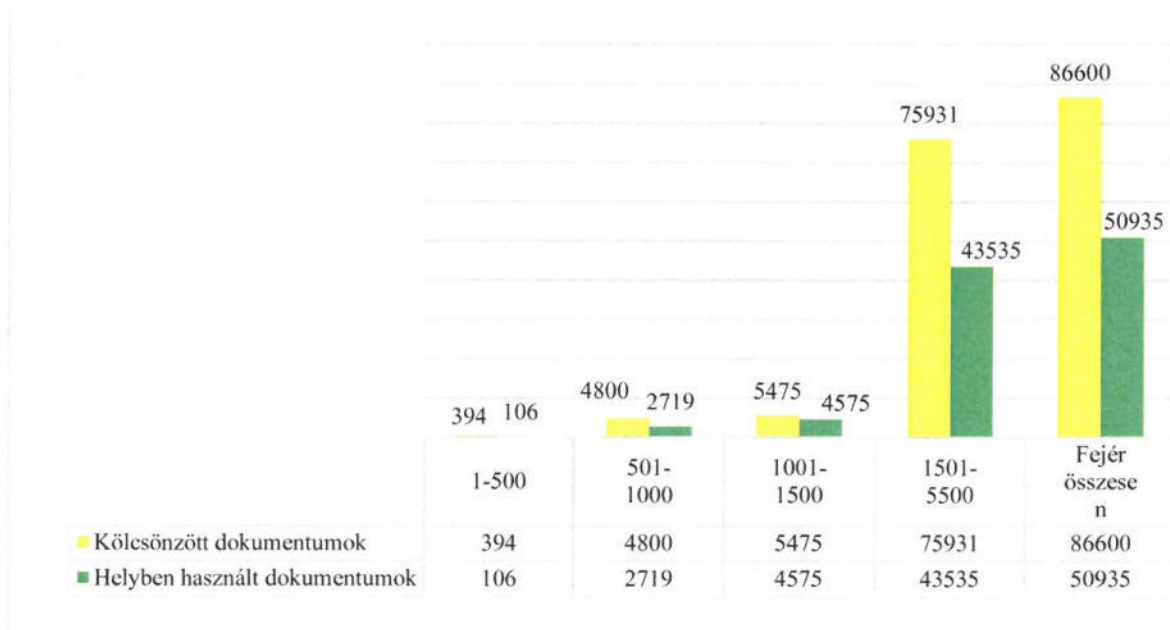
³ Alcsútdoboz, Beloianisz, Magyaralmás

A könyvtárhasználati adatok: a személyes helyben használat tekintetében 83% - az internethasználat 69,3% - a telefon/e-mail 82,3% - az Opac / honlap 96,6% - az összes adathoz viszonyítva az 1501–5500 főt számláló kategóriában.

4. ábra Könyvtárhasználati adatok 2024

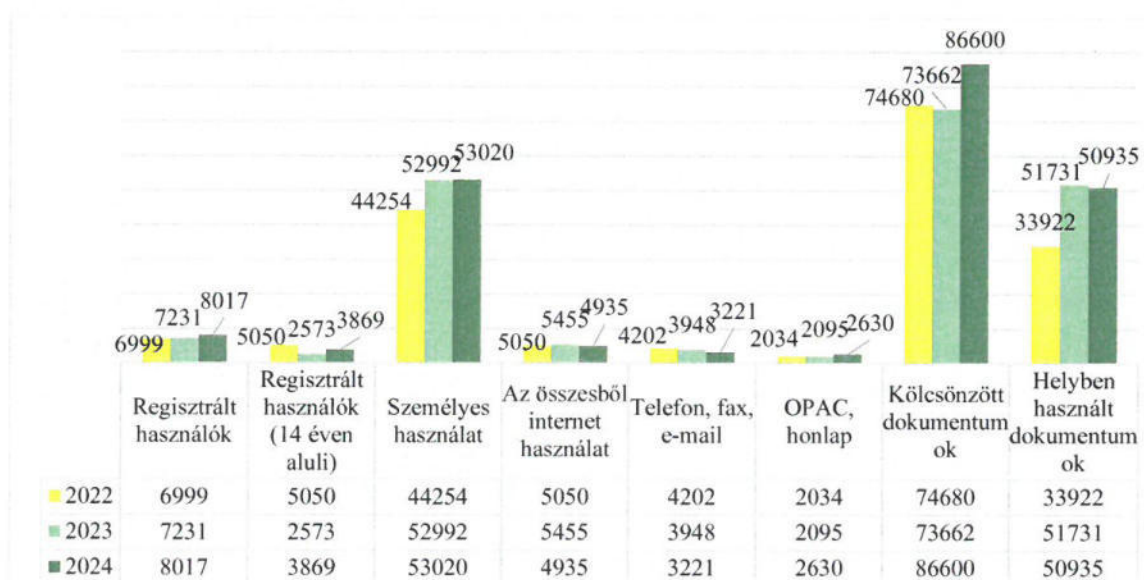
A személyes könyvtárhasználat, a kölcsönzött dokumentumok száma megnövekedett - annak ellenére, hogy a nyitvatartási idő csökkent a megyében.

5. ábra A kölcsönzött és helyben használt dokumentumok száma 2024-ben

2024	Olvasók száma összesen								
Település	Lakónépesség	Regisztrált használók	Személyes használat	Az összesből internet használat	Telefon, fax, e- mail	OPAC, honlap	Kölcsönzött dokumentumok	Helyben használt dokumentumok	Regisztrált használók (14 éven aluli)
A 2023-as adatokhoz viszonyítva 2024	+ 771 fő	+786	+28	- 520	- 727	+ 535	+ 12 938	-796	+ 1 296
Összesen (82)	150 321	8 017	53 020	4 935	3 221	2 630	86 600	50 935	3 869
1–500 lakosú településen (3)	918	116	252	15	40	0	394	106	46
501–1000 lakosú településen (21)	16 733	882	5 356	960	77	89	4 800	2 719	272
1001–1500 lakosú településen (13)	16 433	901	3 099	540	453	0	5 475	4 575	379
1501–5500 lakosú településen (45)	116 237	6 118	44 313	3 420	2 651	2 541	75 931	43 535	3 172

A távoli hozzáférés, és a helyben használt dokumentumok csökkenése mellett – minden más adat növekvő tendenciát mutat 2024-ben. A kölcsönzött dokumentumok kölcsönzés száma 12938 db – ami 11,76%-os növekedés.

6. ábra Fejér vármegye könyvtárhasználati adatai három év összehasonlításában

1.4. Humánerőforrás

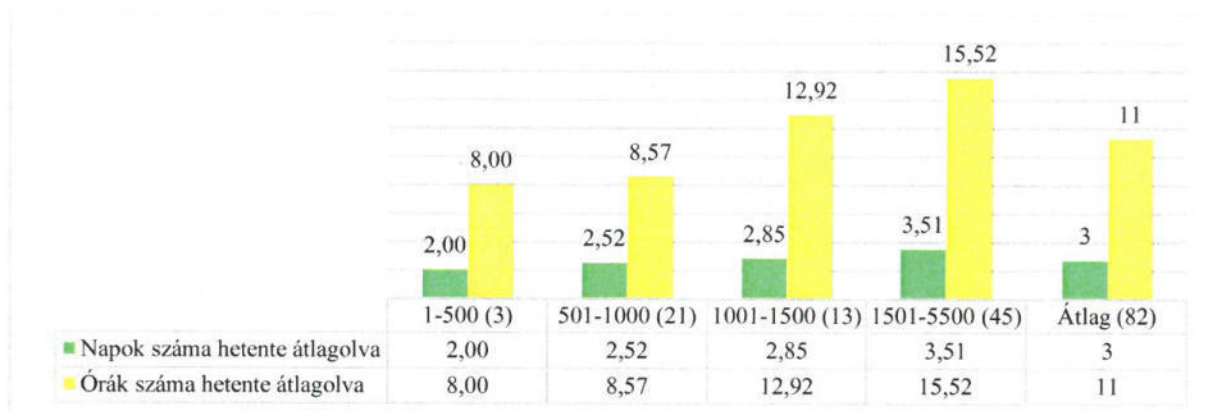
Személyi feltételek a kistelepüléseken ⁴														
2024		Nyitva- tartás		A szolgáltatóhelyeken dolgozó kollégák										
Település	Lakónépeség	Napok száma hetente átlagolva	Órák száma hetente átlagolva	Főfoglalkozású közalkalmazotti	Főfoglalkozású közalkalmazotti	Részmunkaidős közalkalmazotti	Részmunkaidős közalkalmazotti	Megbízási díjas összesen	Megbízási díjas átlagolva	Közcélú, közhasznú foglalkoztatott összesen	Közcélú, közhasznú foglalkoztatott átlagolva	Önkéntes összesen	Önkéntes átlagolva	Képesítése megfelel a jogszabályi előírásoknak (%)
Összesen (82)	150 321	3	11	9	0,11	68	0,26	2	0,02	0	0	2,00	0,02	81%
1–500 lakosú településen (3)	918	2	8	0	0	3	0,21	0	0	0	0	0	0	100%
501–1000 lakosú településen (21)	16 733	2,52	8,57	0	0	20	0,23	0	0	0	0	0	0	100%
1001–1500 lakosú településen (13)	16 433	2,85	12,92	0	0,00	12	0,34	0	0	0	0	0	0	100%
1501-5500 lakosú településen (45)	116 237	3,51	15,52	9	0,20	33	0,28	2	0,04	0	0	2	0,04	24%

A humánerőforrás tekintetében a vármegyei adatok tükrözik az általános hazai könyvtárszakmai munkaerő helyzetet. Fontos megemlíteni, hogy szinte alig van főfoglalkozású könyvtáros a szolgáltató helyeken (összesen 9 fő), ők is az 1501–5500 lakosú településeken működnek.

⁴ Az emberi erőforrások minisztere 39/2013. (V. 31.) EMMI rendelete a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer működéséről 5. § (1) g) a szolgáltató helyen a kistelepülési önkormányzat
ga) 1500 fő alatti lakosságszámú kistelepülésen legalább érettségivel,
gb) 1500–2500 fő közötti lakosságszámú kistelepülésen középfokú szakirányú végzettséggel,
gc) 2500 fő feletti lakosságszámú kistelepülésen közalkalmazotti jogviszonyban, felsőfokú végzettséggel és könyvtáros szakképzettséggel rendelkező személyt foglalkoztat.

Árnyalja a helyzetet, hogy szakmai felsőfokú képesítésű kolléga viszont szép számmal vállal könyvtári teendőket (8 fő), de sajnos nem vállal be könyvtáros képzést. A jogszabálynak megfelelően a személyi feltételek biztosítása az önkormányzatok hatáskörébe tartozik, a nyitvatartási idő kialakításával együtt – ellátó könyvtárként szorgalmaztuk az ezen felüli háttérmunkára fordítható időkeretet, de ez nem kivitelezhető sok településen. A foglalkoztatott személyek kiválasztása kizárólag önkormányzati hatáskör. Jellemzően utólag értesülünk a személyi változásról. Állandó szakmai foglalkoztatás mellett a munka minőségi, mennyiségi mutatója pozitív.

Továbbra is a lakosságszám kategóriák arányában nő a nyitvatartás, de sajnos csak az 1–500 fős településeken nem mutatható ki csökkenés a korábbi évekhez képest.

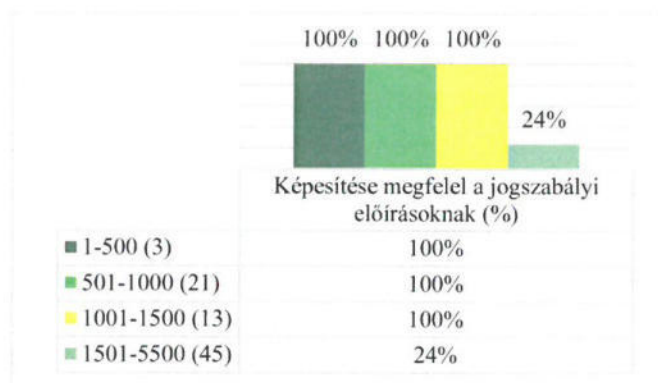
7. ábra Nyitvatartás 2024

A 2022–2024 éveket összehasonlítva sajnos előreutató adat nem látható. A napok száma stagnál, de 2 órával csökkent a heti óraszám átlagosan. Ezt az eredményt befolyásolja a négy szünetelő szolgáltatóhely, illetve az időszakosan zárva tartó könyvtárak (téli /év eleji energiaárak miatt).

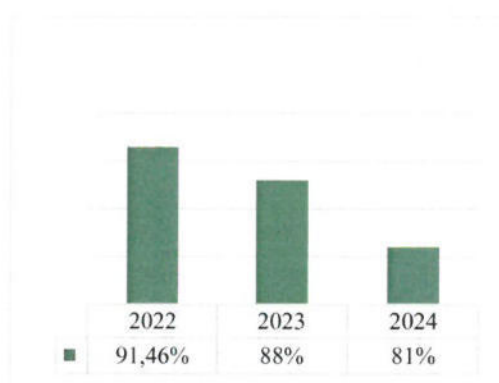

8. ábra Nyitvatartás 2022–2024

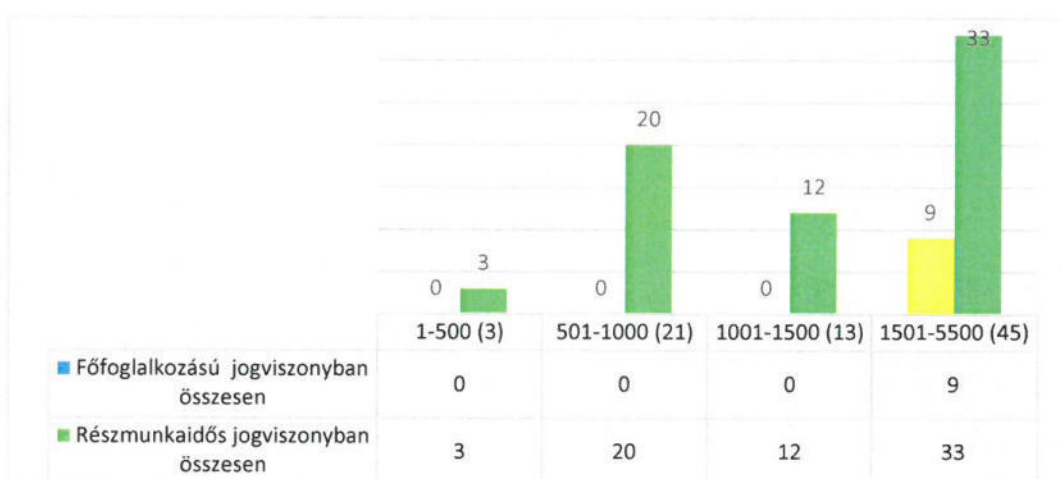
Az alacsony óraszámú foglalkoztatás nem ösztönöz helyi lakost a könyvtári feladatok ellátására, ezért leginkább osztott munkakörben, részfoglalkoztatásban látják el a feladatot. A közművelődési feladatokkal párhuzamos feladatelosztás viszont nyitvatartási problémákat okoz. Évről-évre csökken a jogszabályi előírásoknak megfelelő képesítéssel rendelkező kolléga a 150–5500 fős településeken. 2023-ban még 64% volt az 1501–5500 fős településeken a képesítés megfelelése., addig ez az arány 2024-ben jelentősen változott.

9. ábra Képesítés megfelelés 2024 /lakónépeség

10. ábra Képesítés megfelelés(%) 2022–2024

11. ábra Foglalkoztatás formája 2024

1.5. Szakmai képzés, továbbképzés

258 fő részvételével tartottuk meg Fejér vármegye minden könyvtárosának szervezett három továbbképzésünket, melyeket hagyományosan az év elején tervezünk meg Magyar Könyvtárosok Egyesület Fejér Megyei Szervezetével. Aktuális könyvtári feladatok, innovatív megoldások, hasznosítható témakörök köré szervezzük a kollégákat is bevonva az ötletelésbe. A meghívó szokásos formáját plakátformára cserélte intézményünk – egységes arculat kialakítás jegyében. Az előjelentkezést igénylő programra online jelentkezési formát vezettünk be.

2023-ban 222 fő vett részt, így minimálisan (+36 fő), de emelkedett a résztvevők száma.

Statisztikai jelentést támogató képzést tartottunk 4 napon – 22 település részvételével.

A „Könyvtárról, könyvtárra” szakmai kirándulás következő állomása *Szabadbattyán* – a 82. csatlakozó településünk volt.

Könyvtár Mozi szakmai kirándulást szerveztünk májusban a kimagasló teljesítményt mutató kollégák részére – 16 fő részvételével Kecskemétre. Egerben pedig konferencián vett részt négy ellátó könyvtári kolléga, akikhez csatlakozott két KSZR települési kolléga is.

Megtartott képzéseink:

2024. március:

- Webarchívum: az online megjelenő helyismereti tartalmak hosszú távú megőrzésének a titka
- Az okoskönyvtári tevékenység egy éve a Vörösmarty Mihály Könyvtárban
- Automatizálással támogatott szolgáltatásbővítés az Egyetemi Könyvtár és Levéltárban
- Garamvölgyi László főigazgató-helyettes, osztályvezető — ELTE, Bp.
- Családtörténet-kutatás mindenkinek: a Családfa magazin bemutatkozása.
- Kovács Eleonóra levéltáros, főszerkesztő-helyettes - Magyar Nemzeti Levéltár, Szfvár
- Gyakorlati foglalkozások
 - II. András és az Aranybulla — rendhagyó történelemóra felsősöknek
 - A kódextől a 3 D-ig

2024. június:

- Székesfehérvári NépmesePont
- Szilvási-Grund Helga igazgató – Gárdonyi Géza Művelődési Ház és Könyvtár, Székesfehérvár
- A mese közösségteremtő ereje a könyvtárban
- Csóka Judit meseterapeuta – Székesfehérvár
- Mesemondás ma – (online) források és gyűjtemények, a Hagyományok Háza módszertani segédanyagai
- Dala Sára szakmai munkatárs - Hagyományok Háza, Közművelődési és tudományos szakcsoport, Budapest
- Mesés útjaink (A Hamvas Béla Városi Könyvtár, a Magyar Olvasástársaság, a Meseszó Magyar Mesemondó és Szövegfolklor Egyesület, és a Világszárnya Magyar Népmesemondó Szövetség küldetése)
- Kovács Marianna könyvtáros, mesemondó - Hamvas Béla Városi Könyvtár, Százhalombatta
- Tervek és reformok - az MKE a megújulás útján a 2023–2027 ciklusban
- Istók Anna igazgatóhelyettes / MKE főtitkár – Gödöllői Városi Könyvtár és Információs Központ, Gödöllő

2024. november:

- Tóth György Emlékérem átadása
- KSZR-díj átadása
- Filmszalag-díj átadása
- MI – Mesterként Intelligencia? Giczi András Béla könyvtárvezető – Mathias Corvinus Collegium Alapítvány, Budapest
- Társasjátékok a könyvtárakban - könyvtárpedagógiai megfontolások. Miért? Mit?
- Dömsödy Andrea könyvtáros - ELTE Pedagógiai és Pszichológiai Kar; alelnök - Könyvtárostanárok Egyesülete, Budapest
- TársasTéka – a társasjáték mint egyedi dokumentum kezelése, állományba vétele, kölcsönzése a Deák Ferenc Megyei és Városi Könyvtárban
- Dóráné Mészáros Anikó igazgatóhelyettes, és Vargáné Rózsás Beáta gyűjteményszervezési csoportvezető, Zalaegerszeg
- Társasjáték kölcsönzés a kaposvári Takáts Gyula Könyvtárban (online előadás)
- Hertelendy Helga gyermekkönyvtáros - Takáts Gyula Könyvtár, Kaposvár
- Játék a szavakkal és azon túl is: családi társasjáték délelőttök

- Berta Szilvia könyvtáros -Aranybulla Könyvtár Alapítvány, és Kozma Ferenc játékmester, alapító – Székesfehérvári Társasjáték Klub, Székesfehérvár
- Asztali Szerepjáték műhely a Budai úti Tagkönyvtárban - Kaposi Bálint
- Workshop – társasjátékok kipróbálása Kozma Ferencel

2024-ben a Kulturális és Innovációs Minisztérium az MNMKK Országos Széchényi Könyvtár Könyvtári Intézet és a Petőfi Kulturális Ügynökség szakmai partnerségével elindította a Könyvtári Kihívás pályázatot, célja az olvasásnépszerűsítés és a könyvtárhasználat innovatív ösztönzése a Kárpát-medencében. Célja, hogy a nyilvános könyvtárak innovatív módszerekkel népszerűsítsék az olvasást, növeljék látogatószámukat és a kölcsönzések számát. Vármegyénkből 8 település jelentkezett a Könyvtári kihívás pályázatra:

- Eötvös Károly Községi Könyvtár és Művelődési Ház, Mezöszentgyörgy
- József Attila Könyvtár, Dunaújváros
- Magyar-kút Könyvtár és Művelődési Ház, Etyek
- Eötvös József Művelődési Ház és Könyvtár, Ercsi
- Vadócz Pál Művelődési Ház, Könyvtár és Faluház, Kisláng
- Nádasdladány Könyvtári, Információs és Közösségi Hely
- Tordas Könyvtári, Információs és Közösségi Hely
- Aba Könyvtári, Információs és Közösségi Hely

Újbarok Könyvtári, Információs és Közösségi Hely szakmai működésének bemutatása

1.6. Főbb statisztikai adatok

	2022	2023	2024
Heti nyitvatartási idő	10	10	10
Beiratkozott olvasó (fő)	24	24	33
Beiratkozott olvasó / 14 év alatti (fő)	9	9	17
Személyes (helybeni) használat (alkalom)	48	39	33
Közvetlenül (helyben használt dokumentum (db)	90	60	76
Kölcsönzött dokumentum (db)	240	190	113
Könyvtárközi kölcsönzés (db)	0	0	0
Dokumentumbeszerzés (KSZR letét)	148	109	110
Folyóiratelőfizetés (KSZR előfizetés)	4	3	5
Rendezvényszám	3	3	4
Rendezvényen résztvevők	39	70	92

A könyvtár alapterülete: 30 m² az olvasók által látogatott, használt terület.

A nyitvatartási idő változatlan három éve. A beiratkozott olvasók száma emelkedett, azon belül a gyerekeké megduplázódott. A forgalmi adatok evvel párhuzamosan viszont nem emelkedtek. Könyvtárközi kölcsönzéssel továbbra sem élnek a településen, ezt érdemes népszerűsíteni. A könyvtári programokon résztvevő lakosok számát tekintve, van érdeklődés a könyvtár iránt – ezt ki kell használni a jövőben. Szorgalmazni kell a könyvtári tagságot, a szolgáltatásokat.

1.7. Állománymenedzsment

2024-ben a helyben lévő állomány a Textlib integrált rendszerben feldolgozott, a statisztikai jelentés alapján összesen: 1973 db. KSZR letétként 110 db dokumentum került beszerzésre, feldolgozásra, - amely a Textlib integrált könyvtári rendszerben visszakereshető a Vörösmarty Mihály Könyvtár online katalógusában. A korábban selejtezésre leválogatott dokumentumok helyének felszabadítása az állomány rendezését elősegítette. A KSZR-letétes állomány bővítése, a helyi kolléga igénye alapján történt az évenkénti négy rendelési lehetőség keretében.

A folyóiratok beszerzése, előfizetése tekintetében is a helyi igényeket vettük figyelembe.

Folyóiratelőfizetések 2024-re: Állatvilág, Dekorációs ötletek, Nők Lapja, Tapsi, Természetgyógyász

1.8. Dokumentum- és információszolgáltatás

Azon dokumentumok, amelyek nem érhetők el a szolgáltató helyen, könyvtárközi kölcsönzés keretében megkérhető az ellátó könyvtár, illetve az ország egyéb könyvtáraiból. A könyvtárközi kölcsönzés lehetőségével nem éltek a településen.

1.9. Közösségi szolgáltatások

A 39/2023. évi EMMI rendeletben meghatározott az évi 4 kötelező könyvtári rendezvény.

A könyvtár 4 programot bonyolított az év során 92 résztvevővel, ami az előző évi 3-hoz képest a rendezvények számát tekintve 33,33%-os, a résztvevők számát tekintve a korábbi 70 főhöz képest 31,43%-os növekedést jelent. A programok látogatóinak átlagos száma kerekítve 23 fő, ami azonos az előző évvel. A programok sokszínűsége okán minden korosztályt meg tudott szólítani. A rendezvények látogatóinak korcsoportonkénti megoszlása nagyrészt egyenletes. Nagyobb része, 39,13%-a a 18-50 év közötti résztvevők körébe tartozott. Őket a 14 év alatti korosztályhoz tartozók követték (34,78%). A látogatók harmadik nagy hányada (25%) az 50 év felettiek kategóriájába tartozott. Ettől a korcsoporttól jócskán lemaradva következtek a 14-18 év közöttiek 1,09%-os részvételi aránnyal, ami alacsonyabb a megyei átlagnál, de általános jelenség. Legnépszerűbb rendezvénytípus az egyéb típus volt (73,91%), mögötte a filmvetítés állt (26,09%). A legtöbb résztvevőt az Anyák napi program vonzotta (éves szinten a résztvevők 36,96%-át), ezt követte a diafilm-vetítés (26,09%). A könyvtár országos programsorozathoz nem csatlakozott, rendezvényei lebonyolításához KSZR támogatást semmilyen formában nem igényelt.

Dátum	Program	típus	Résztvevő
2024.05.05	Anyák napja	egyéb	34
2024.10.26	Diafilmes szombat 1 - diafilm-vetítés ovisoknak és szüleiknek	filmvetítés + KönyvtárMozi	24
2024.11.23	Papírszínház: A répa, A visszajött répa c. mesék előadása Kita Zsuzsanna közreműködésével	egyéb	12
2024.12.08	Adventre várva - kézműves foglalkozás	egyéb	22

1.10. Eszközbeszerzés

Az eszközbeszerzéseket a szolgáltatóhelyek részére kiküldött igényfelmérés eredményének összegzése után terveztük meg. A korábbi évek gyakorlatát követve irodaszer-, és nyomtatvány beszerzés történt a könyvtár számára. Egyéb eszköz beszerzés nem történt.

A tárgyévben teljes körű eszközleltárra is sor került.

1.11. Kommunikáció

A személyes jelenlétre nem volt sok lehetőségünk a tárgyévben, 114 alkalommal 67 településre jutottunk ki személyesen. Eszköz kiszállításra 67 könyvtárba, szakmai segítségnyújtás / betanítás 12 könyvtárban, 5 településen egyéb okokból (rendezvény, mentorprogram, Könyvtár Mozi foglalkozás) voltak kiszálláson kollégáink. A szakmai látogatások során egyéni, személyre szabott javaslatokat adtunk állományelrendezésre, nyilvántartások vezetésére, programokra.

Az egységes levelezőrendszerünk <https://outlook.office365.com/> kihasználtsága megnőtt. Az ellátó könyvtár kollégái egyre hatékonyabban használták az MS 365-öt. Az informatikai háttértámogatásnak köszönhetően távoli hozzáféréssel is tudnak kollégák segíteni, ami hatékonyabbá teszi a munkát, és időt takarít meg.

A rendezvényekről hírek jelennek meg elsősorban a helyi médiában, az írott és elektronikus sajtóban. Minden rendezvényről fotódokumentáció készül. A megjelent sajtóanyagot a helyismereti csoport rendszerezi és gyűjti. Az integrált rendszerből minden évben készítünk bibliográfiai összeállítást a beszámolókhöz.

1.12. Szakmai képzés, továbbképzés

Évente három továbbképzést és egy szakmai kirándulást szervezünk a kollégáknak, ezen felül több kompetencianövelő, a feladatellátást segítő kiscsoportos vagy – igény szerint – egyéni képzést tartunk a kistelepülési kollégáknak. A Könyvtáros a statisztikai adatszolgáltatás témakörében szervezett egyik továbbképzésen vett részt.

2. Fejlesztendő területek

Javasoljuk

- rendezvények szervezését, a megjelenők beiratkozásának szorgalmazása,
- az egységes KSZR levelezőrendszerben küldött levelek rendszeres olvasását,
- határidők betartását,
- a statisztikai adatok negyedéves felülvizsgálatát, nyomon követését,
- rendezvények után elégedettségmérés végzését, kiértékelését,
- a továbbképzéseken való részvételt.

Vállaljuk

- segítséget biztosítunk a rendezvények szervezéséhez,
- adatkezelési tájékoztató tartását a jogszabály betartása érdekében,
- a könyvtárhasználati foglalkozás megtartásához módszertani bemutató, - foglalkozás megtekintésének biztosítása a Vörösmarty Mihály Könyvtárban,

- KSZR mentorprogramban való részvételi lehetőséget,
- igény / elégedettségmérést a lakosok körében, a könyvtáros közreműködésével.

A Tájékoztatót a Módszertani és településellátási osztály munkatársai készítették, jóváhagyta Horváth Adrienn, igazgató.

Székesfehérvár, 2025. május 28.

Horváth Adrienn
igazgató

3. Melléklet: Bibliográfia a 2024-ben Újbarok megjelent cikkek adataival

1.

Borsányi Bea

Szár, Bodmér és Újbarok a jövőben is együttműködik : a három település esetében a legfontosabb kulcsszó a sorsközösség / Borsányi Bea ; fotó Németh Norbert. - In: Fejér megyei hírlap : a megye napilapja ISSN 0133-0403. - 69. évf. 45. sz. (2024. febr. 22.), p. 9. - ill. - (Lakóhelyünk - Bicske és környéke)

*Újbarok

2.

Borsányi Bea

Az év tájázvezetője Pats Krisztina / BB. - In: Fejér megyei hírlap : a megye napilapja ISSN 0133-0403. - 69. évf. 93. sz. (2024. ápr. 22.), p. 4.

*Újbarok

3.

Borsányi Bea

A kultúra megőrzése az élete szerves része : az Év Tájázvezetője díjat ebben az évben [2024] Pats Krisztinának ítelték oda / Borsányi Bea ; fotó Nagy Norbert. - In: Fejér megyei hírlap : a megye napilapja ISSN 0133-0403. - 69. évf. 101. sz. (2024. máj. 2.), p. 1., 9. - ill. - (Lakóhelyünk – Bicske és környéke)

*Újbarok

4.

Szabó Judit

Svábok Újbarokon : átadták az Év Tájázvezetője díjat / Szabó Judit ; fotó Vogt Gergely. - In: Magyar demokrata ISSN 1417-6432. - 28. évf. 22. sz. (2024. máj. 29.), p. 26-27. - ill.

*Újbarok